EL FOSFAT BICÀLCIC D'ERKIMIA FET A FLIX PER A USOS ALIMENTARIS ÉS RADIOACTIU

Alternativa Verda denuncia Ercros per possible delicte ecològic

Els Verds-Alternativa Verda, l'organització política de l'ecologisme català, amb el suport científic del Grup de Científics i Tècnics per Un Futur No Nuclear (GCTFNN) i un seguit d'associacions de consumidors i ecologistes (OCUC, Greenpeace i Ecologistes en Acció), van presentar la segona setmana de febrer una denuncia al fiscal en cap del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, José M. Mena, davant la informació obtinguda que el fosfat bicàlcic produït per l'empresa Erkimia, a Flix, conté elements radioactius.

COL·LECTIU USERDA

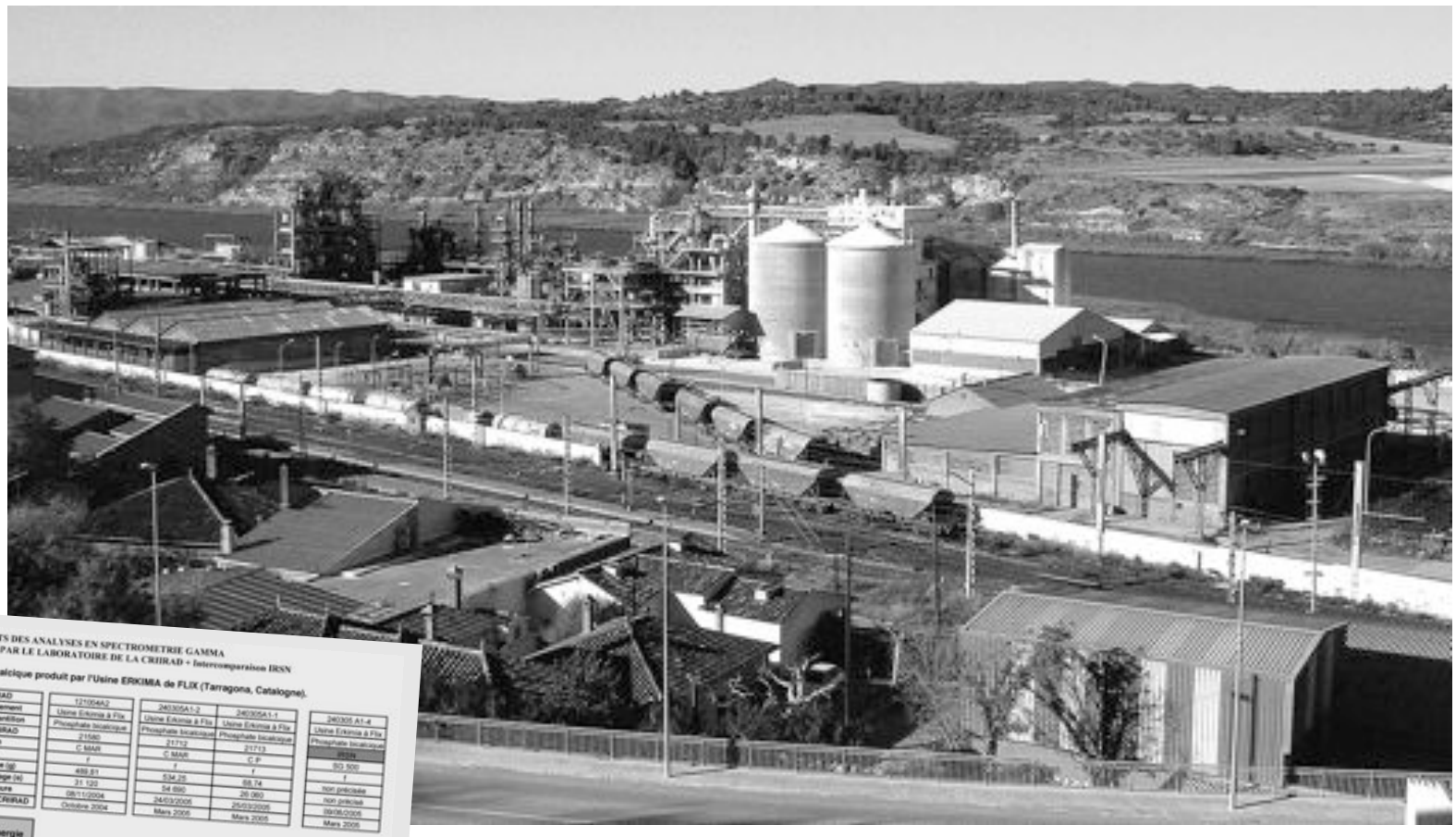

Segons consta en les anàlisis realitzades en el producte d'un sac dels que comercialitza Ercros per a la indústria alimentària, pels laboratoris Criirad (Comissió de Recerca i d'Informació Independents sobre la Radioactivitat, www.criirad.com) de Valence, França i per l'IRSN (Institut de Radioprotecció i de Seguretat Nuclear) de París, laboratori de l'Estat francès, s'hi han trobat inquietants traces de radioactivitat, com el plom 210 i el poloni 210, elements de radiotoxicitat molt elevada, ja que el plom 210 té un període de semidesintegració de 22 anys, que s'acumulen a l'organisme i poden suposar un risc per a la salut de les persones que els ingereixen.

El fosfat bicàlcic és un additiu que s'utilitza com a reforçant de calci, que entra en la cadena alimentària perquè es fa servir en l'alimentació d'animals que després l'home consumeix i és present, també, com additiu en la composició d'aliments destinats directament al consum humà, fins i tot en productes d'alimentació infantil des de les primeres edats, tot tenint en compte que els infants són molt més sensibles als efectes de les radiacions ionitzants.

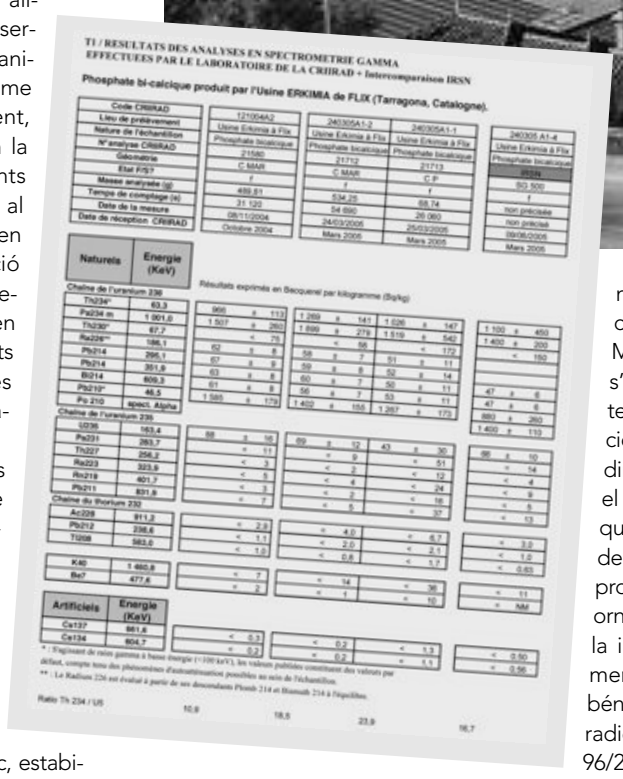

TI / RESULTATS DES ANALYSES EN SPECTROMETRIE GAMMA EFFECTUEES PAR LE LABORATOIRE DE LA CRIIRAD + Intercomparaison IRSN

Phosphate bi-calcique produit par l'Usine ERKIMA de FLIX (Tarragona, Catalogne).

En una publicació d'Ercros (Centenari de la fàbrica. De la sociedad electro-química de Flix a Erkimia 1897-1997, www.ercros.com) es descriuen els usos i aplicacions del fosfat bicàlcic: fertilitzant, suplement en pinsos per animals i en aliments, medicina, vidre, dentífric, estabilitzant de plàstics, llevat per a aliments. Clarament indicat en productes de consum humà per ingesta.

Erkimia fabrica cada any 100.000 tones de fosfat bicàlcic com el de la mostra analitzada i Ercros –que haviua dirigit Josep Piqué i que actualment compta en el seu Consel d'Administració amb Joan Hortalà–, principal fabricant de fosfat bicàlcic de l'Estat i amb una posició dominant en la venda d'aquest producte, és titular d'Erkímia, en fabrica 100.000 tones més a la factoria de Cartagena, a partir de la mateixa matèria primera, les fosforites procedents dels jaciments de fosfats de Boukra, a l'antic Sàhara espanyol, ara Marroc, les restes del procés de producció de les quals van ser abocades durant anys al riu Ebre i, més endavant, i encara avui, a l'abocador a cel obert del Racó de la Pubilla.

La directiva europea Euratom 96/29, d'obligat compliment per als estats membres de la UE i el Real Decret 783/2001 de 6 de juliol del Ministeri de la Presidència, on s'aprova el Reglament sobre protecció sanitària contra les radiacions ionitzants", expressen – la directiva en el Títol IV, article 6.5 i el Real Decret en l'Article 5.1– que: «Queda prohibida l'addició de substàncies radioactives en la producción d'aliments, joguines, ornaments personals i cosmètics i la importació, exportació o moviment intracomunitari d'aquests béns quan incorporin substàncies radioactives». La directiva Euratom 96/29 imposa, a més, a tots els estats membres, que abans de l'any 2000 siguin inventariades totes les indústries que treballen amb matèries amb radioactivitat natural reforçada i que siguin avaluades les dosis rebudes pels treballadors. Cal recordar que el Consejo de Seguridad Nuclear (CSN), l'organisme estatal amb les competències sobre radioactivitat, en escrit de Presidència de 19 d'octubre de 2004 indica: «Según lo establecido en el Titulo VII del Reglamento sobre protección sanitaria contra las radiaciones ionizantes, se debe requerir al titular de Erkimia que realice los estudios necesarios para determinar el impacto radiológico que los procesos de dicha instalación pudieran tener sobre los trabajadores, el público y el medio ambiente».

> **Es demana a la fiscalia que aturi l'entrada del fosfat bicàlcic en la cadena alimentària.**

Amb aquest coneixement, Els Verds-Alternaiva Verda, junt amb les altres associacions esmentades, s'ha adreçat al fiscal en cap del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya per fer-li saber la preocupació generada i demanar-li que:

- Inicii una investigació que permeti eliminar qualsevol risc per a la salut de les persones per l'addició del fosfat bicàlcic fabricat per Erkímia a la cadena alimentària.
- Que preventivament, i per les dades i els informes de les anàlisis, s'aturi d'immediat la seva entrada a la cadena alimentària.
- Que s'aclareixi si aquesta pràctica, iniciada l'any 1973, pot ser constitutiva de delicte contra la salut pública i d'incompliment de les normes vigents.
- Que s'investigui les empreses que utilitzen l'additiu fabricat per Erkímia per evitar que continuï entrant en la cadena alimentària.
- Que s'investigui els altres centres d'Ercros que fabriquen fosfat bicàlcic amb fosforites del Marroc per si presenta el mateix problema de presència d'elements amb activitat radioactiva.
- Que s'investigui les altres empreses productores de fosfat bicàlcic a partir de fosforites per garantir que no entri radioactivitat a la cadena alimentària.
- Que si se seguis produint fosfat bicàlcic com additiu a partir de fosforites es garanteixi, modificant el procés productiu, que el producte no contingui elements radioactius que posen en risc la salut de les persones.